

Pressupost de transició

En temps de crisi, el pressupost de l'Estat garanteix les necessitats actuals i prepara els inicis de la recuperació econòmica, que, en la previsió del govern, se situa a mitjan any vinent

SIXTE MORAL

EL PUNT, 25/10/09

En l'inici del debat del pressupost de l'Estat del 2010 i enmig de la controvèrsia per la pujada (moderada) de determinats impostos i la rebaixa d'altres apareixen notícies prou interessants respecte a la societat espanyola.

Més enllà que els organismes econòmics europeus i mundials hagin validat les mesures fiscals del govern, Espanya avança en la classificació mundial de benestar. Aquest rànquing confeccionat per l'ONU analitza entre altres paràmetres l'accés a la sanitat i a l'educació i els nivells de vida digne. Espanya se situa per sobre de Dinamarca, Bèlgica o Itàlia i per sota de França, Suècia o Holanda. Està, doncs, en un terme mitjà entre els països rics d'Europa.

Aquesta notícia, però sobretot les raons de per què la societat espanyola avança, dóna peu a parlar dels impostos, impostos que en el pressupost del 2010 pretenen ser un instrument per mantenir i garantir, en temps de crisi i recessió, les aportacions socials que ens han permès aquesta situació en el mapa del benestar dels estats.

El secretari d'estat d'Hisenda manifestava que aquest és un pressupost de transició, ja que garanteix les necessitats actuals i per altra banda

prepara l'inici de la recuperació econòmica, que, en la previsió del govern, se situa a mitjan 2010, que és quan precisament i volgutament, també, es preveu la pujada de l'IVA i els impostos sobre els rendiments del capital. Per complementar l'estratègia per a la sortida de la crisi es formalitza en el projecte de pressupost el manteniment de les inversions en infraestructures i en investigació, i també la retallada de la despesa corrent. Els tres objectius prioritaris es concreten, en primer lloc i en el que constitueix el focus d'aquest pressupost, en el manteniment de la despesa social que significa el 51% en partides com la llei de la dependència, beques, educació i prestacions als desocupats; segon, la disminució del dèficit per anar cap a la xifra desitjable el 2012; i tercer, el canvi de model productiu que es concreta amb la nova llei d'economia sostenible.

Hem afrontat una crisi que per la seva extensió i per la seva profunditat ha fet que les receptes clàssiques no sols no hagin servit sinó que les previsions que s'han anat fent –aquí i arreu– han esdevingut obsoletes en poc temps i moltes vegades la realitat les ha deixat com a poc útils abans de poder-les aplicar. Una de les conseqüències evidents de la crisi ha estat la caiguda en picat dels ingressos de l'administració, situació que fa que calgui reequilibrar els ingressos amb mesures fiscals i amb l'estalvi de despesa ordinària. En un doble objectiu es concreten el projecte pressupostari i el manteniment de les mesures socials i les prestacions que han hagut d'implementar-se amb el fort creixement de l'atur, i intentar pal·liar el dèficit que la manca d'ingressos i la forta despesa social han generat.

Respecte a Catalunya, aquest pressupost és un bon pressupost, i compleix els compromisos d'inversions inclosos en la disposició

adicional tercera de l'Estatut, que fixa el percentatge d'inversió en obra pública: enguany són 4.447 milions d'euros, que significa la igualació del percentatge de l'aportació catalana al PIB general d'Espanya. Inversions que van majoritàriament a infraestructures de millora de la mobilitat, incloent-hi el rescat de peatges. Altres grups, la majoria orfes de propostes, no van més enllà de la crítica a la reforma fiscal, que matisen segons el lloc on es fa; cap grup, però, assenyala d'on retallaria la despesa per a l'equilibri, i eviten entrar en la discussió política del que caldria fer, amb propostes clares, si es volen alternatives, però ara per ara això no es manifesta ni s'intueix. Possiblement res no serà igual després de la crisi. D'entrada, els ingressos que fins avui semblaven garantits ja no ho seran, caldrà afrontar una nova fiscalitat i un nou sistema productiu que garantint els aspectes socials faci enfortir l'economia del país. El pressupost aprovat pel Congrés van en aquesta direcció clarament: retallada de la despesa del funcionament ordinari, manteniment de les inversions, sosteniment de la despesa social i reducció del dèficit. El missatge és molt clar: cal un esforç equilibrat compartit en funció dels ingressos de cadascú per garantir una sortida de la crisi i una sortida en què l'enfortiment del sistema sigui la garantia per evitar situacions semblants en el futur.